

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmma Totivs Theologiae S. Thomae Aqvinatis, Doctoris Angelici Ordinis Prædicatorum

Svpplementvm Tertiæ Partis

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Romae, 1619

Vtrum possit esse nimis magnus contritionis dolor? 2

urn:nbn:de:hbz:466:1-38817

Verum possit esse nimis magnus contritionis dolor?

II

Ad secundum sic proceditur. Videtur, quod non possit esse nimis magnus contritionis dolor. Nullus enim dolor potest esse immoderatus, quam ille cui proprium subiectum destruit. Sed dolor contritionis si est tantus, quod mortem, vel corruptionem corporis inducit, est laudabilis. Dicit enim Anselmus *, Utinam sic impingentur viscera anima mea, et medullae corporis mei exiccantur. Et Augustinus dicit se esse dignum oculos caecare plorando. Ergo dolor contritionis non potest esse nimis.

in lib. meditat. in fin. habes aliquid simile.

¶ Præterea, Dolor contritionis ex amore charitatis procedit. Sed amor charitatis non potest esse nimis. Ergo nec dolor contritionis.

SED contra, Omnis virtus moralis corrumpitur per superabundantiam & defectum. Sed contritio est effectus virtutis moralis, scilicet penitentiae, cum sit ars iustitiae. Ergo potest esse superfluous dolor de peccatis.

RESPONDEO dicendum, quod contritio ex parte doloris, qui est in ratione, scilicet displicentiae, non potest esse nimia: sicut nec amor charitatis, quatenus talis displicentia intenditur, non potest esse nimis. Sed quantum ad dolorem sensibilem, potest esse nimia: sicut etiam exterior corporis afflictio potest esse nimia. In his autem omnibus debet accipere quantum ad mensuram conservatio subiecti, & bonae habitudinis, sufficientis ad ea quae agenda incumbunt. Et propter hoc dicitur Rom. 12. Rationabile obsequium vestrum.

Ad primum ergo dicendum, quod Anselmus * considerabat ex pinguedine devotionis medullas corporales exiccari, non quantum ad humorem naturalem, sed quantum ad desideria & concupiscentias corporales. Augustinus autem quamvis dignum se agnosceret amissione exteriorum oculorum, propter

loco citato in argumentum.

pter peccatum : quia quilibet peccator non aeterna, sed etiam temporali morte dignus est tamen volebat sibi oculos cœcare.

Ad secundum dicendum, quòd ratio illa prode dolore, qui est in ratione. Tertia autem procedit de dolore sensitivæ partis.

ARTIC. III.

Virum debeat esse maior dolor de vno peccato quam de alio?

12

Ad tertium sic proceditur. Videtur, quòd debeat esse maior dolor de vno peccato, de alio. Hieronymus enim collaudat Paulum hoc, quòd minima peccata sicut magna plangebat, ergo non est magis dolendum de vno, quam de alio.

¶ 2 Præterea, Motus contritionis est subitus & remissior. Ergo contritio non debet esse maior de vno peccato, quam de alio.

¶ 3 Præterea, De peccato præcipue est contritio, secundum quòd à Deo auertit. Sed in auertendo omnia peccata mortalia conueniunt: quia omnia sunt gratiam, qua anima Deo coniungitur. Ergo omnibus peccatis mortalibus æqualis debet esse contritio.

SED contra, Deut. 25. dicitur, Secundum meritum delicti, sic erit & plagarum modus. Sed in contritione peccatis plagæ commensurantur, quia contritio habet propositum satisfaciendi annexum ergo contritio magis debet esse de vno peccato, de alio.

¶ Præterea, De hoc debet homo conteri, debuit vitare. Sed homo debet magis vitare vnum peccatum, quam aliud: quia grauius est si necesse alterum faciendi incumberet. Ergo & similiter debet de vno (scilicet grauiori) magis, quam de alio dolere.

RESPONDEO dicendum, quòd de contritione simpliciter possumus loqui. Vno modo, secundum

* ut dictum est
q. 1. ar. 1